

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
1.Bhar.109/2016/20.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2017. év március hó 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A zsarolás büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt az I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.36/2015/17. számú ítéletét az I. rendű és a II. rendű vádlottal szemben megváltoztatja.

Az I. rendű és a II. rendű vádlottal szemben a felmentő rendelkezés mellőzésével a társtettesként elkövetett testi sértés vétsége (Btk. 164. § (1) és (2) bekezdés) miatt indult büntető eljárást megszünteti.

Az I. r. vádlott lakóhelye: -, tartózkodási helye: -.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét az I. r. és a II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A harmadfokú eljárás során felmerült 10.880.- (tízezer-nyolcszáznyolcvan) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Dabasi Járásbíróság a 2014. év október hó 13. napján kihirdetett 1.B.555/2013/28. számú ítéletével az I. r. és a II. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett zsarolás büntettének kísérletében (Btk. 367. § (1) (2) bekezdés b./ pont) és társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntettének kísérletében (Btk.164. § (1)(3) bekezdés) állapította meg. Ezért az I. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 évi börtönben végrehajtandó szabadságvesztére és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, míg a II. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 évi és 4 hónapi börtönben végrehajtandó szabadságvesztére és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátásról, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a büntetés súlyosítása végett, míg I. r. vádlott és védője, valamint II. r. vádlott és védője felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2015. év december hó 10. napján kihirdetett 3.Bf.36/2015/17. számú ítéletével az I. r. és a II. r. vádlottat az ellenük testi sértés

vétsége (Btk.164. § (1)(2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. I. r. és II. r. vádlottakkal szemben a börtönbüntetés tartamát 2 évre enyhítette, és a börtönbüntetés végrehajtását mindkét vádlott esetében 4 évi próbaidőre felfüggesztette, a halmazati büntetésre utalást mellőzte, az előzetes fogvatartás beszámítására és a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseket az utólagos végrehajtás elrendelése esetére szabályozta, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést az I. r. és a II. r. vádlottak terhére a testi sértés vétsége miatt emelt vád alóli felmentés, e körben a bűnösség megállapítása, valamint a büntetés súlyosítása érdekében.

Az I. r. és a II. r. vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.228/2016/1. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a bejelentett ügyészi fellebbezést, annak indokolásával együtt változatlanul fenntartotta. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárását, megalapozott tényállást állapított meg a törvényszék is és okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. Azt is helyesen állapította meg a törvényszék, ha az erőszak és fenyegetés kifejtése során más bűncselekmény is megvalósul, akkor azt a zsarolással halmazatban kell megállapítani. Hangsúlyozta, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint is a két bűncselekményt - zsarolás és a testi sértés büntetnének kísérlete - halmazatban kell megállapítani. (BH.1998/264.). A testi sértési cselekmények esetében akkor van helye a büntetőjogi felelősség megállapításának, ha az elkövető szándéka legalább eshetőlegesen 8 napon túl gyógyuló sérülés előidézésére irányul. Jelen ügyben az eset össze körülményéből arra lehet következtetni, hogy a vádlottak szándéka 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására irányult, és az elkövetők szándékának vizsgálata nem a szakértői kérdés, hanem a bíróság feladata.

A tényállást kiegészítését és ennek megfelelő jogi következtetések levonását indítványozta, amely I. r. és II. r. vádlott bűnösségének megállapítását eredményezi a társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntetnének kísérletében (Btk. 162. § (1)(3) bekezdés). Mindezek alapján a kiszabott büntetés mindkét vádlott esetében eltúlzottan enyhe, a bíróság a középérték helyett a törvényi minimumot vette figyelembe, ugyanakkor ennek indokát nem adta.

Indítványozta mindezek alapján, hogy a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és az I. r. és a II. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg súlyos testi sértés büntetnének kísérletében is, melyet társtettesként követtek el és ezért velük szemben - halmazati büntetésként - lényegesen hosszabb tartamú főbüntetést szabjon ki, mellékbüntetésül pedig közügyektől eltiltást is alkalmazzon.

A nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője és a II. r. vádlott védője perbeszédében a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, mert álláspontjuk szerint a másodfokú ítélet teljes körűen megalapozott.

Az I. r. vádlott és a II. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Figyelemmel arra, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság megváltoztatta I. r. és II. r. vádlott bűnössége kérdésében az első fokú bíróság ítéletét és a vádlottakat az ellenük emelt testi sértés vétségének (Btk. 164. § (1)(2) bekezdés) vádjára alól felmentette, a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján harmadfokú eljárásnak helye van.

A Fővárosi Ítéltábla a harmadfokú felülvizsgálatot ennek megfelelően a Be. 387. § (1) bekezdésében meghatározott terjedelemben folytatta le és megállapította, hogy a Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezése nem megalapozott.

A Be. 387. § (2) bekezdése értelmében, ha a másodfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírálja, kivéve a másodfokú bíróság által az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezést helybenhagyó részét.

Ezért az ítéltábla a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a másodfokú ítéletet - az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt - a Be. 387. §-ának (1) és (2) bekezdésében írt terjedelemben felülbírált. Ennek eredményeként - nem észlelve a Be. 399. §-ának (1)-(4) bekezdése alá eső, feltétlen hatályon kívül helyezéssel járó szabálysértést - arra az álláspontra helyezkedett, hogy mind az első,- mind a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit. Az eljáró bíróságoknak a feltárt bizonyítékokkal összhangban álló tényállása megalapozott, és a szükséges mértékben eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek is.

Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat értékelte, és bár minimális terjedelemben, de indokolási kötelezettségének is eleget tett. A másodfokú bíróság az első fokú ítéleti tényállást az iratok tartalma alapján részben kiegészítette, részben helyesbítette.

Az így kiegészített tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, ezért a Be. 388. § (1) bekezdése alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelése körében a másodfokú bíróság törvényesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a felülbírálathoz szükséges minimális mértékben eleget tett, a másodfokú bíróság a vádlottak erőszakos vagyron elleni bűncselekménye elkövetése körében teljeskörűen egészítette ki az elsőfokú bíróság indokolását. Helytállóan jelölte meg, hogy a vádlottak bűnösségét a zsarolás büntetének kísérlete vonatkozásában, milyen bizonyítékok támasztották alá. Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére az erőszakos vagyron elleni bűncselekmény vonatkozásában, helyes annak megállapítása, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedt és helyes az elkövetői alakzat megállapítása és ennek megfelelően a minősítés is a törvényi előírások szerinti.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékok és az ennek alapján megállapított történeti tényállásból olyan következtetést vont le, hogy az I. r. és a II. r. vádlott elkövette a terhére rótt testi sértés büntette kísérletét. Helytállóan hivatkozott arra a másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem adott választ arra a kérdésre, hogy a kategorikus igazságügyi szakértői vélemény ellenében milyen bizonyítékok alapján jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak szándéka a ténylegesen bekövetkezettnél súlyosabb, - vélhetően 8 napon túl gyógyuló - sérülés előidézésére irányult. A másodfokú bíróság e körben helyesen rögzítette, hogy kizárólag abból a tényből, hogy a vádlottak ököltütelei a sértett fejére irányultak nem vonható következtetés arra, hogy a bekövetkezettnél súlyosabb, nyolc napon túl gyógyuló sérülés előidézésére irányuló szándékuk volt.

E körben az ítéltábla egyetért a másodfokú bíróság e körben adott indokaival és nem osztja az ügyészi fellebbezésben foglaltakat. Helyes az ügyészség megállapítása arra vonatkozóan, hogy a vádlotti szándékra vont következtetés levonása nem az igazságügyi szakértő, hanem a bíróság feladata a szakértői véleményre alapítottn. Jelen ügyben a vádlottak által fejre, így az arcrészre is

leadott közepes erejű ütések, az erre vonatkozó kategorikus igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakon túl, nem vonható következtetés arra, hogy szándékuk súlyosabb - 8 napon túl gyógyuló - sérülés okozására irányult. Az ügyészi érvelés elfogadása azt jelentené, hogy önmagában minden fejre mért és arcot eltaláló, legalább közepes erejű ökölütés esetén meg kellene állapítani a súlyos testi sértés büntettének kísérletét, arra figyelemmel, hogy a sértett orrcsont törésének elméleti lehetősége fennállt. Jelen ügyben a látlelet egyértelműen rögzítette azt, hogy a sértett fejének mely részén - szemöldök, halánték, - milyen és hány napon belül gyógyuló sérülések keletkeztek, e tényekből pedig a vádlottak súlyosabb következményre irányuló szándékára következtetés nem vonható.

Észlelte ugyanakkor az ítélőtábla, hogy a törvényszék helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak terhére megállapítható testi sértés vétségének kísérlete nem állhat halmazatban a zsarolás büntettének kísérletével.

A zsarolás büntette ugyanis testi sértés okozása nélkül is megvalósítható, még abban az esetben is, ha a terhelt erőszakot alkalmaz, ugyanis a zsarolás esetében alkalmazott erőszak nem azonos a sérülés előidézésével járó testi bántalmazással. Ez áll összhangban az e körben megjelent Legf. Bír. Bfv. IV. 1118/1996. számú határozatával.

„A konzumpció a látszólagos alaki halmazatnak az az esete, amikor az elkövető egyetlen magatartásával a Btk. különös részében foglalt több bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, de a súlyosabb büntetési tétellel fenyegetett törvényi tényállás elnyeli az enyhébb jogtárgy sértést tartalmazó törvényi tényállást. Az alaki bűnhalmazat említett esetében beszélhetünk a halmazat látszólagos jellegéről, ha a törvényi tényállások találkozása szükségszerűen vagy legalábbis rendszerint magában foglalja a más - enyhébb büntetéssel fenyegetett - bűncselekmény törvényi tényállását is, és ez utóbbi az önálló bűncselekményként történő értékelhetőségét elveszíti. Az ítélkezési gyakorlat szerint erre általában a személy ellen irányuló erőszak vagy az élet avagy a testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel elkövetett olyan bűncselekmények esetében kerülhet sor, amelyeknél az erőszak szükségszerű vagy legalábbis rendszerinti következménye a könnyű testi sértés vétségének a megvalósulása (pl. erőszakos közöszlés, szemérem elleni erőszak, rablás stb.). Ilyen esetekben az alaki halmazat látszólagos jellege folytán az erőszakos bűncselekmény mellett halmazatban a könnyű testi sértés nem állapítható meg. a töretlen ítélkezési gyakorlatra, amely szerint az önbíráskodással összefüggő könnyű testi sértés nem veszti el az önállóságát, ugyanis az önbíráskodás büntette testi sértés okozása nélkül is megvalósítható. Az említett cselekmény értékelésével kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság még arra kíván rámutatni, hogy az adott esetben a bűnhalmazat megállapítása mindenképpen indokolt, mert nem látszólagos, hanem valóságos anyagi halmazatról van szó.” (BH 1998. 572.)

A zsarolás büntette az önbíráskodás büntettétől pedig csak annyiban különbözik, hogy itt az elkövetők jogtalan haszon megszerzése érdekében járnak el, nem pedig jogos, vagy jogosnak vélt követelés kielégítése érdekében.

A sértett 8 napon belül gyógyuló sérüléseire vonatkozóan nem terjesztett elő magánindítványt, ezt pedig azt eredményezte, hogy az ítélőtábla a testi sértés vétsége miatt indult büntető eljárást a Be. 332. § (1) bekezdés b./ pontjára alapítottnak - figyelemmel a Be. 52. § (1) bekezdésére - megszüntette.

A vádlottak terhén fennmaradó bűncselekménnyel kapcsolatban a büntetés kiszabása során az eljárási bíróságok részletesen és gondosan feltárták a súlyosító és enyhítő körülményeket. A büntetés kiszabása kapcsán is megállapította az ítélőtábla, hogy az enyhítő és súlyosító körülményeket

megfelelően vette számba és értékelte az első- és másodfokú bíróság, a kettő évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő tételkeretű bűncselekményre figyelemmel a törvényszék által kiszabott büntetés megfelelő, ezért nem értett egyet az ítélőtábla az ügyesség súlyosításra irányuló indítványával.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta.

Budapest, 2017. év március hó 28. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

. Vincze Piroska s.k.
előadó bíró

. Varga Bea s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.36/2015/17. számú ítélete I. r. és II. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítélőtábla 1.Bhar.109/2016/20. számú ítélete folytán a mai napon jogerős és a szabadságvesztés kivételével I. r. és II. r. vádlottal szemben végrehajtható.

Budapest, 2017. év március hó 28. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő